

VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUEEN VANHUSTEN PALVELUT PALVELUTUOTTEIDEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

HYVINVOINTIALUEEN ALUEHALLITUKSEN
HYVÄKSYMÄT KUVAUKSET – 16.12.2022

Sisällysluettelo

Johdanto.....	2
Vanhusten palvelut.....	2
Hoiva-asumisen palvelut.....	2
Kotona asumisen palvelut.....	6

Johdanto

Tässä dokumentissa on koottuna yhteen hyvinvointialueen aluehallituksen 14.12.2022 hyväksymät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusten palveluiden palvelutuotteiden myöntämisen perusteet ja palvelutuotteiden kuvaukset.

Palvelualueet ovat syksyn 2022 aikana kirjoittaneet tuotekuvaukset ja palveluiden myöntämisen kriteerit. Kuvauksissa pyritään selkeästi ja ymmärrettävästi kertomaan, millaisia palveluita sote-toimialat hyvinvointialueen asukkaille tarjoavat ja millä perusteilla palveluita voi saada.

Vanhusten palveluissa kuvaustyössä on päästy palvelukuvauksista jo tarkemmalle palvelutuotetasolle. Muut palvelualueet tarkentavat kuvauksia palvelutuotetasolle vuoden 2023 aikana, jolloin ne tuodaan myös päätöksentekoon käsiteltäväksi.

Vanhusten palvelut

Hoiva-asumisen palvelut

Toimiala	Vanhusten palvelut	
Palvelualue	Hoiva-asumisen palvelut	
Palvelutuote	Kuvaus	Myöntämisen perusteet
Kuntoutus- ja arviointijakso asumispalvelussa	Aktiivista kuntoutusta sekä laaja-alaista toimintakyvyn arviointia kodin ulkopuolisessa ympäristössä. Kuntoutuksen aikana asiakasta valmennetaan ja tuetaan itsenäiseen toimintaan päivittäisissä toimissa sekä elämisen hallinnassa mahdollistaen näin itsenäistä kotona asumista tarvittavien tukitoimien turvin. Aktiivinen kuntoutus ja kuntouttava hoiva turvallisessa ja esteettömässä kodinomaisessa ympäristössä.	Asiakkaalla on tarve ja motivaatio ympärivuorokautiselle kuntouttavalle hoivalle sekä intensiiviselle ja tehokkaalle kotiutumista/ kotona asumista tukevalle kuntouttamiselle. Asiakkaalla ei ole tarvetta sairaalatasoiselle lääketieteelliselle kuntoutukselle. Asiakkaan jatkoasumisen arviointi esim. pitkittyneen sairaalajakson jälkeen. Lisäksi: Asiakas tarvitsee kuntoutusta oman kodin ulkopuolella tai kotikuntoutuksen ei katsota tuovan tarvittavaa tietoa ja kuntoutustulosta. Kuntoutusjakso on 1vk-3kk ja jakson pituus arvioidaan

		yksilöllisesti asiakkaan tarpeen mukaan.
Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen	Asiakaslähtöisten, laadukkaan ja kustannusvaikuttavan palvelun tuottaminen niille hyvinvointialueen asukkaille, jotka tarvitsevat lyhytaikaishoidon palveluja kotona asumisen tukemiseksi. Hoito ja palvelu toteutetaan näyttöön perustuvasti niin, että hoito tukee omaishoitajien jaksamista ja tätä kautta myöhentää tai poistaa asukkaiden tulevaa ympärivuorokautisen hoivan tarvetta. Omaishoidettavien asiakkaiden lisäksi sairaalasta kotiutuvien ja toimintakyvyn arviointia tarvitsevien asiakkaiden sijoittuminen lyhytaikaisjaksolle mahdollistetaan. Omaishoidettavan osavuorokautinen hoito voidaan toteuttaa silloin, kun se on omaisen työssä käymisen johdosta tarpeellista. Kriisiasiakkaalle tehdään määräaikainen päätös, joka maksimissaan kaksi (2) viikkoa.	Asiakkaan omaishoitaja on oikeutettu omaishoidon lakisääteisiin vapaisiin. Kotona asumisen tukeminen. Vähintään keskivaikea dementia tai runsas fyysisen toimintakyvyn lasku tai muistihäiriöpotilaan hoitoon reagoimattomat käytösoireet tai psyykkiset oireet. RAI: CPS$\geq$3 ja IADL >10 tai MMSE$\leq$17 optimaalisesta hoidosta huolimatta, tai MAPLe 4 (suuri palveluntarve) tai MAPLe 5 (erittäin suuri palveluntarve) tai ADL-H$\geq$3 ja IADL $\geq$ 15 tai vaikeat hoitoon reagoimattomat psykososiaaliset perusteet/oireet. Muut kriteerit voivat alittaa, jos käyttäytymisen ja toimintakyvyn alenemisen kautta syntyvät vaikeudet selviytyä kotona sekä jatkuvan valvonnan tarve, joka kuormittaa omaishoitajan jaksamista. Harhailutaipumus, johon ei turvapalvelut eivät auta. Lyhytaikaista tehostettua palveluasumista voidaan yksilöllisen harkinnan mukaan myöntää myös omaishoitajan sairastumisen tai kuoleman vuoksi.
Laitoshoito	Asiakkaan kotona asumista tukevien palveluiden mahdollisuudet ja vaihtoehdot on käytetty tai harkittu.	Vaikea dementia ja vaikea fyysisen toimintakyvyn lasku. Jatkuva ympärivuorokautisen

	Pitkäaikaisen laitoshoidon palvelua myönnetään asiakkaille, jotka eivät merkittävien toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi selviydy kevyemmässä palvelussa. Asiakas tarvitsee lääketieteellisesti perustelluista syistä pitkäaikaista hoitoa hoivaosastolla (esim. henkilö tarvitsee jatkuvasti/ lähes koko ajan hengityksen tukena happilisää, hengitysteiden puhdistusta imulaitteiden avulla) Asiakkaan sairaudet ovat siinä määrin vakaassa tilassa, että aktiivista sairaalahoitoa ei tarvita.	hoidon ja huolenpidon tarve. Pitkäaikaista laitoshoidon järjestetään vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuden tai potilasturvallisuuden liittyvät perusteet. Lisäksi: Toistuvat sairaalajaksot heikentyneen toimintakyvyn takia.
Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen	Ympärivuorokautinen palveluasuminen on ympärivuorokautista hoiva-asumista hoiva- ja pienryhmäkodeissa. Se on tarkoitettu asiakkaille, jotka eivät muistisairaudesta tai muiden toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi selviydy omaan tai palvelutaloon järjestettävien palveluiden turvin. Asiakkaiden avuntarve on säännöllistä ja jatkuvaa siten, että hoidettavat tarvitsevat jatkuvaa valvontaa. Asiakkaiden sairaudet ovat siinä määrin vakaassa tilassa, että sairaalahoitoa ei tarvita.	Vähintään keskivaikea dementia tai runsas fyysisen toimintakyvyn lasku tai muistihäiriöpotilaan hoitoon reagoimattomat käytösoireet tai psyykkiset oireet. Jatkuva ympärivuorokautisen hoidon ja huolenpidon tarve. RAI: CPS$\geq$3 ja IADL >10 tai MMSE$\leq$17 optimaalisesta hoidosta huolimatta, tai MAPLe 4 (suuri palveluntarve) tai MAPLe 5 (erittäin suuri palveluntarve) tai ADL-H$\geq$3 ja IADL $\geq$ 15 tai vaikeat hoitoon reagoimattomat psykososiaaliset perusteet/oireet. Lisäksi: Toistuvat sairaalajaksot heikentyneen toimintakyvyn takia. Asiakkaan kotona asumista tukevien palveluiden mahdollisuudet ja vaihtoehdot on käytetty tai harkittu. Osastohoidossa olevien asiakkaiden osalta asiakkaan

		kotiutumista on kokeiltu kotiin vietävien palvelujen turvin, jos se asiakkaan tilanteessa on mahdollista.

Kotona asumisen palvelut

Toimiala	Vanhusten palvelut	
Palvelualue	Kotona asumisen palvelut	
Palvelutuote	Kuvaus	Myöntämisen perusteet
Ateriapalvelu: Ateria-automaatti / kotiin kuljetettu ateria	Ateriapalvelu sisältää yhden pakasteaterian päivässä ja tilauksen toimituksen säännöllisin väliajoin. Kotihoito tai muu sovittu henkilö huolehtii lämmityksen. Ateriapalvelu sisältää lämpimän tai kylmän aterian kotiin kuljetettuna tai ruokailun ruokailupisteessä. Palvelussa huomioidaan tarvittaessa erikoisruokavaliot. Aterian kotiin tuova kuljettaja varmistaa, että asiakas ryhtyy ruokailemaan. Palveluun kuuluu asiakkaan voinnin seuranta kotihoidon toteutuksen yhteydessä. Jos asiakkaalla ei ole kotihoidon asiakkuutta, palveluntarve arvioidaan tilanteen muuttuessa.	1) Todennetun huonon ravitsemustilan korjaaminen, esim. dg tai Rai CAP -16 aktivoitunut 2) Sairauden toipilasvaiheessa tukemaan kuntoutumista 3) Henkilö ei pysty itse huolehtimaan aterioistaan, niiden hankkimisesta, ruokailusta tai kulkemaan lähistöllä olevaan ruokailupaikkaan 4) Avun tarve on päivittäinen, säännöllinen tarve
Tilapäinen kotihoito	Tilapäinen kotihoito on määräaikainen palvelu ja sen kesto on korkeintaan kaksi kuukautta. Hoito toteutetaan, kunnes asiakas pääsee terveysasemalle, siirtyy säännöllisen kotihoidon asiakkaaksi tai pystyy muuten järjestämään palvelunsa.	Palvelu on tarkoitettu asiakkaalle, jolla on alentunut toimintakyky sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn perusteella. RAI: ADL-H > 1 tai CPS > 1 tai Sairaanhoidollinen syy ja terveysasemalle pääsy on kohtuuttoman vaikeata. Yksilöllistä harkintaa käytetään 1) yksinasuvien muistisairaiden tilanteessa, joilla ei ole omaisia 2) tietyissä tilanteissa omaishoitoperheet, joissa on haasteellinen tilanne

Säännöllinen kotihoito	Säännöllinen kotihoito myönnetään asiakkaille, joilla on säännöllisen kotihoidon palvelun tarve. Ensisijaisesti säännöllisen kotihoidon palveluihin otetaan asiakkaita, joilla on päivittäinen kotihoidon palvelujen tarve. Säännöllistä kotihoitoa myönnetään myös asiakkaille, jotka tarvitsevat apua lääkeshoidon toteutumiseen ja se toteutetaan apteekin lääkkeiden koneellisena annosjakeluna. Annosjakelu on säännöllistä mutta ei viikoittaista, yleensä kahden viikon välein toteutuva palvelu. Kotihoito tukee asiakkaita, jotka eivät pärjää omassa kodissaan itsenäisesti, omaisten tai muiden palvelujen turvin. Kotihoito tukee omassa kodissa asumista neuvonnan, ohjauksen, hoidon sekä kuntouttavan työotteen avulla.	Asiakkaan toimintakyky on alentunut iän, sairauden tai vammautumisen vuoksi. Itsenäisen suoriutumisen heikentymistä on tapahtunut fyysisessä, psyykkisessä, sosiaalisessa tai kognitiivisessa toimintakyvyssä. RAI: ADL-H > 1 tai CPS ≥ 2 ja/tai MMSE ≤ 24/30 tai DRS > 6 ja GDS >15/30 optimaalisesta hoidosta huolimatta. Lisämyöntämisperuste: - Vaikeat psyykkiset tai sosiaaliset ongelmat (esim. vaikeat mielenterveys- ja /tai päihdeongelmat) - Sairaanhoidollinen syy ja pääsy terveysasemalle on kohtuuttoman vaikeaa
Ennen kotihoidon palvelutuotteiden myöntämistä huomioitava	Ennen kotihoidon myöntämistä selvitetään läheisten mahdollisuus osallistua asiakkaan auttamiseen sekä kevyemmän palveluvalikon mahdollisuudet. Asiakkaat, joiden avun tarve on vähäinen ja jotka tarvitsevat apua yksinomaan suihkussa käyntiin, siivoukseen ja/tai muuhun kodinhoidolliseen tehtävään, ohjataan pääsääntöisesti yksityisille palveluntuottajille.	
Siivouspalvelu	Siivouspalveluun kuuluu kodin ylläpitosiivous 1 kerta/kk (2 tuntia/kerta). Ylläpitosiivous pitää sisällään lattioiden imuroinnin ja kosteapyyhinnän sekä mattojen imuroinnin, wc-tilojen/kylpyhuoneen ja keittiön siivouksen sekä roskien viennin ja pölyjen pyyhinnän). Ei sisällä mattojen vientiä ulos eikä ikkunoiden pesua.	Siivouspalvelua voidaan tarjota kerran kuukaudessa tehtävänä ylläpitosiivouksena, jos asiakkaan toimintakyky on heikentynyt siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan siivouspalvelua yksityisiltä palveluntuottajilta. Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti pienituloisille. Palvelu on tarkoitettu henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan sitä palveluntuottajilta. Erityisin perustein voidaan palvelua myöntää tulorajat ylittäville asiakkaille. Erityisperusteina voidaan katsoa muun muassa, jos asiakas joutuu hakemaan toimeentulotukea siivouksen

		hankkimiseksi tai jos hänellä on muistisairaudesta aiheuttama kognitiivisen toimintakyvyn lasku. Siivouspalvelu on asiakkaan arkea tukevaa toimintaa. Maksunalentus on aina ensisijainen toimeentulotuen sijasta. Lisäksi: Kokonaisarvioinnissa sovelletaan ohjeellisia tulo rajoja; yksin asuvalla bruttotulot alle 1150 euroa/kk ja kahden henkilön taloudessa bruttotulot alle 1770 euroa/kk.
Turva- auttamispalvelu	Turva- auttamispalveluun kuuluvat turvapuhelimen asennus, laitevuokra, huolto, korjaukset, ympärivuorokautinen hälytyspäivystys sekä mahdolliset turva- auttajakäynnit. Tarvittaessa päivystäjä lähettää turva- auttajan ja kiireellisissä tilanteissa avunpyyntö välitetään eteenpäin hätäkeskukseen. Lisäksi asiakkaan on palvelutarpeen arvion / harkinnan mukaan mahdollista saada turvapuhelimeen omakustanteisia lisävarusteita. Turvapuhelimen asennus, laitevuokra, huolto, korjaukset, ympärivuorokautinen hälytyspäivystys sekä mahdolliset turva- auttajakäynnit. Lisäksi palvelutarpeen arvion/harkinnan mukaan turvapuhelimeen on asiakkaan mahdollista saada lisävarusteita, jotka ovat asiakkaan itsensä kustannettavia. Jos asiakkaalla ei ole kotihoidon asiakkuutta, palvelutarve arvioidaan tilanteen muuttuessa tai vähintään vuosittain.	Turva- auttamispalvelu on tarkoitettu ensisijaisesti yksin asuville ja turvattomuutta kokeville henkilöille, joilla on ongelmia liikkumisessa tai joiden sairaus vaikeuttaa avun saamista puhelimella. Ensisijaisesti yksin asuva henkilö, jolla toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi 1) kaatumisvaara ennalta- ehkäisevistä toimenpiteistä huolimatta, 2) kotihoidon RAI:n kaatumisriskin tunniste CAP 15 on aktivoitunut 3) turvattomuuden tunne 4) asiakas ei voi hälyttää apua puhelimitse

Vanhusten kotikuntoutus	Kotikuntoutus on tavoitteellista, intensiivistä ja kestävä määrärajan esim. 1-3kk. Kotikuntoutus tapahtuu asiakkaan kotona ja lähiympäristössä. Kotikuntoutus sisältää kuntoutuksen, ohjauksen, arvioinnin, dokumentoinnin ja kirjallisen palautteen sekä mahdolliset ehdotukset jatkokuntoutumisen tueksi. Kotikuntoutuksessa tulee huomioida asiakkaan toimintakyvyn eri osa-alueet kokonaisvaltaisesti. Kotikuntoutus voi olla fyysistä (lihasvoimaa ja tasapainoa tukevia harjoituksia, liikkuvuusharjoittelua, ulkoilua, kotiaskareita ja asioinnissa tukemista), psykososiaalista (keskustelua, harrastuksiin, ryhmiin ja muihin kodin ulkopuolisiin tilaisuuksiin ohjaamista ja avustamista) tai kognitiivista (muistiharjoitteita, muistelua, menetettyjen taitojen harjoittelua, kirjoittamista ja lukutuokioita).	Asiakkaan toimintakyky on alentunut ja asiakas tarvitsee aktiivista kuntoutusta turvallisen ja hyvän kotona asumisen tukemiseksi. Asiakas ei pysty osallistumaan kodin ulkopuoliseen kuntouttavaan toimintaan esim. Liikuntapalvelujen toiminnot, terveyspalvelujen yksilöfysioterapia/ ryhmätoiminnot. Asiakas pystyy sitoutumaan kotikuntoutukseen.
Kuntouttava kokopäiväryhmä	Kuntouttava päivätoiminta on sosiaalista ja toimintakykyä ylläpitävää kuntoutusta, joka tukee ikäihmisen kotona asumista. Palvelu sisältää mm. kuntosaliharjoittelua, ulkoilua ja hienomotoriikkaa tukevaa toimintaa. Kuntouttava päivätoiminta tukee mielenhyvinvointia ja lievittää yksinäisyyden kokemusta. Kuntouttava päivätoiminta mahdollistaa omaishoitajan vapaapäivän. Toteutetaan arkisin klo 9-15. Kesto kuusi tuntia. Toimintaan tullaan itse järjestetyllä/omalla kuljetuksella, tarvittaessa kuljetus järjestetään yhteiskuljetuksella, josta erillinen maksu. Toteutetaan omana toimintana tai ostopalveluna. Tarkoitettu: - Omaishoidettaville, muistisairaille, yksinäisille, jotka asuvat kotona ja tarvitsevat fyysisen tai psykososiaalisen toimintakyvyn tukea ja kuntoutusta - Asiakkaille, jotka eivät enää kykene osallistumaan kodin ulkopuoliseen toimintaan itsenäisesti esim. korttelikerhoon - Omaishoitajan vapaapäiviä tarvitseville - Pääasiassa asiakkaille, joilla ei ole säännöllisiä lyhytaikaishoivan jaksoja	Omaishoitajien vapaapäivien aikainen hoito. Ensisijaisesti yli 65-vuotiaat. Asiakkaalla on fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen kuntoutumisen tarve. Diagnosoitu muistisairaus tai muistin alenemaa. Itsestään huolehtimisen vajeet mm. ravitsemusongelmat tai kotiin eristäytyminen. Asiakkaalla on fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen kuntoutumisen tarve. Diagnosoitu muistisairaus tai muistin alenemaa. Itsestään huolehtimisen vajeet mm. ravitsemusongelmat tai kotiin eristäytyminen. Toimintakyky on sellainen, että tavoitteellinen ryhmätoiminta edistää hyvinvointia. Pystyy osallistumaan toimintaan sovitusti. - Asiakkaille, jotka eivät enää kykene osallistumaan kodin ulkopuoliseen toimintaan itsenäisesti esim. korttelikerhoon - Pääasiassa asiakkaille, joilla ei ole

	- Asiakkaille, jotka eivät ole asumispalveluiden piirissä. - Asiakkaille, joilla on jatkokuntoutustarve	säännöllisiä lyhytaikaishoivan jaksoja - Asiakkaille, jotka eivät ole asumispalveluiden piirissä. - Asiakkaille, joilla on jatkokuntoutustarve
Kuntouttava osapäiväryhmä: ryhmien sisältö asiakastarpeiden mukaan	Punttia ja Pullaa - osapäiväryhmä on fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä ylläpitävää kuntoutusta, joka tukee ikäihmisen kotona asumista. Palvelu sisältää kuntosaliharjoittelua ja sosiaalisen yhteisön antaman tuen. Kesto 2,5 tuntia kerran viikossa Tarkoitettu: Asiakkaalla on fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen tuen ja kuntoutumisen tarve Fyysisen kuntoutumiseen painottuva ryhmä: asiakas ei kykene käymään itsenäisesti liikuntaryhmissä, jatkokuntoutus kotikuntoutukselle	Kotona asuvat yli 65- vuotiaat, jotka pystyvät tulemaan ryhmään ilman järjestettyä kuljetusta. Toimintakyky on sellainen, että tavoitteellinen ryhmätoiminta edistää hyvinvointia Pystyy osallistumaan toimintaan sovitusti. Asiakkaan kanssa on määritelty tavoitteet päivätoiminnalle, tavoitteet täsmentyvät päivätoimintajakson aikana
Tilapäinen hoito päivätoiminnan ryhmässä	Tilapäinen hoito päivätoiminnan ryhmässä on tarkoitettu omaishoitajille, jotka tarvitsevat hoidettavalleen hoitopaikkaa äkillisessä hoidon tarpeessa mm. omaishoitajan lääkärikäynti tai muu asiointikäynti. Tarkoitettu: sopimusomaishoitajille. Poikkeustilanteessa tarjotaan apu kotiin.	Asiakkaan yhteydenotto puhelimitse suoraan päivätoimintaan. Päivätoiminnassa on kyseisenä päivänä kokopäiväryhmän toimintaa. Pakottava hoidon tarve, jota ei voi siirtää sovittujen vapaapäivien ajalle. Asiakas selviää pääsääntöisesti omatoimisesti, mutta saattaa tarvita joissakin toiminnoissa yhden henkilön apua. Poikkeustilanteella tarkoitetaan esimerkiksi sellaista tilannetta, jossa omaishoitajalla äkillinen ja pakottava meno (esimerkiksi lääkärikäynti) ja/tai hän on poikkeustilanteen vuoksi estynyt tuomasta omaishoidettavaa päivätoimintakeskukseen eikä saa hoitoa muutoin järjestymään.

Julkisen liikenteen käytön ohjaus ja neuvonta, saattajapalvelut (Menokaveri)	Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua kodin ulkopuoliseen asioimiseen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi (kun yleiset palvelut eivät riitä). Sosiaalihuoltolain mukaan esteetön julkinen liikenne ja sen käytön ohjaus ja neuvonta on ensisijaista. Menokaveri-toiminnalla tuetaan asiakkaita, joilla on vaikeuksia lähteä kotoa ja jotka tarvitsevat tukea julkisten liikennevälineiden käyttämisessä.	Palvelun myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin. Mikäli asiakas ei itsenäisesti pysty tai uskalla käyttää julkisia liikennevälineitä, voidaan asiakkaalle myöntää Menokaveritoimintaa. Menokaveritoiminta on tukihenkilötoimintaa, joka noudattaa vapaaehtoisuuden periaatteita, vaikka menokaverille maksetaan palkkio (kun toimintaa 5-10 h/kk). Asiakkaalla tulee olla kuitenkin riittävä toimintakyky arjen perustoiminnoista huolehtimiseen, asiakas ymmärtää toiminnan periaatteet ja kykenee suunnittelemaan ja sopimaan toiminnasta yhdessä Menokaverin kanssa. Asiakkaan tulee pystyä käyttämään julkisia liikennevälineitä ilman tukea tai vähäisen tuen / ohjauksen turvin.
Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu	Voidaan myöntää yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella korkeintaan 8 yhdensuuntaista matkaa/kk. Määrään vaikuttaa toimintakyky ja matkojen tarve sekä tulot/varallisuus. Korvataan enintään 30 e/yhdensuuntainen matka, tämän ylittävän osuuden asiakas maksaa kuljettajalle. Tarvittaessa voidaan myöntää palvelulisä tai invalisä. Sosiaalihuoltolaki on ensisijainen, kun se takaa riittävät ja sopivat palvelut.	Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin, jonka perusteella asiakkaalla katsotaan olevan suuria vaikeuksia käyttää julkisia liikennevälineitä. Lisäksi asiakkaan tulot ja käytettävissä oleva varallisuus vaikuttaa myönnettävän palvelun määrään, vaikka tarkoista tulo- ja varallisuusrajoista on luovuttu. Määrärahasidonnaisessa palvelussa etusijalle asetetaan heikoimmassa asemassa olevat asiakkaat. Käytettävissä olevalla varallisuudella tarkoitetaan varallisuutta, joka on kohtuullisilla järjestelyillä mahdollista saada käyttöön. Talustilanne ja toimintakyky vaikuttaa myös myönnettävien matkojen määrään. Toimintaohjeissa edellytetään pitkäaikaista, yli vuoden mittaista liikkumisen haittaa.

Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu	Asiointi- ja virkistysmatkoja myönnetään vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Lisämatkoja voi hakea perustellusti (esim. erityiset harrastukset tai luottamustoimet). Ns. normaalit kauppa-, asiointi- ja harrastusmatkat kuuluvat 18 matkaan/kk. Lisäksi myönnetään välttämättömät työ- ja opiskelumatkat. Matkustusalue on asuinkunta ja määritellyt sen lähikunnat. Matkoja ei saa käyttää Kelan korvauksen piiriin kuuluviin matkoihin, kuten terveydenhuollon matkoihin.	Vammaispalvelulain mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kuljetuspalveluja ja niihin liittyviä saattajapalveluja järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Subjektiivisena oikeutena turvattu palvelu on järjestettävä asiakkaan täyttäessä myöntämisperusteet. Asiakas ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla. Edellytetään pitkäaikaista, yli vuoden mittaista liikkumisen haittaa. Oikeus kuljetuspalveluun ei perustu pelkästään sairauteen tai diagnoosiin, vaan niiden vaikutukseen asiakkaan toimintakykyyn. Lisäksi myöntämiseen vaikuttaa asiakkaan olosuhteet, asumisympäristö ja toiminnallinen ympäristö. Lisäperusteita vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun: - Erityisiä liikkumisen vaikeuksia katsotaan olevan, kun esim: pyörätuoli jatkuvassa käytössä vaikeuttaen julkisen liikenteen käyttöä, (pyörätuolin käyttö pelkästään ei riittävä peruste), kävelymatka muutama metri (0-50 m) apuvälineen avulla ja kyseessä pitkäaikainen liikkumisen haitta. - Muistisairaus voi olla perusteena, kun

		lisäksi erityisiä liikkumisen vaikeuksia, kuitenkin vaikutusta sillä tukeeko palvelu omatoimista/itsenäistä suoriutumista, kykeneekö asiakas käyttämään palvelua/palvelun tarve. Saattaja-apua myönnetään tarpeen mukaisesti sosiaalihuoltolain mukaan. - Välttämätön tarve perusteena, ei merkitystä sillä, että tarve johtuu pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on aina kuitenkin ensisijainen, kun kyseessä ikääntymiseen liittyvä toimintakyvyn heikentyminen. Vaikutusta on sillä, mikä on asiakkaan matkojen välttämätön tarve. - Vakavat psyykkiset sairaudet voivat olla perusteena silloin kun asiakas ei pysty liikkumaan kodin ulkopuolella ilman kuljetuspalvelua - Kehitysvammaisilla, jotka eivät kognition ja toiminnanohjauksen puutteen vuoksi pysty käyttämään julkisia liikennevälineitä, vammaispalvelulain perusteella myöntämisperusteina itsenäisyyden ja osallisuuden tukeminen - Palvelun myöntäminen arvioidaan jokaisen asiakkaan ja esim. kehitysvammaisen tai muistisairaana henkilön osalta erikseen: tukeeko itsenäistä suoriutumista - Näkövammaisuuden osalta linjaus: kun molempien silmien yhteisen näkökentän laajuus pienempi kuin 60 astetta, haittaluokka 10 tai enemmän. Paremman silmän näöntarkkuus silmälasien korjauksin alle 0,3: Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu mahdollinen. Vammaispalvelulain mukaisessa oltava vaikeasti näkövammaisen, haittaluokka 17 tai suurempi (haitta-aste 85 %), toiminnallinen näkökyky vaikuttaa lukujen lisäksi. (Haitta-aste (%) sama asia kuin haittaluokka x 5).

Palvelulisä		Asiakkaalle, joka tarvitsee kuljettajan apua ennen matkaa ja/tai matkan päättyessä tavanomaista avustamista enemmän, kuten saattamista kohteeseen tai hakemista sisältä.
Invalisä		Oikeus invataksin käyttöön syntyy, kun asiakas tarvitsee invataksia pyörätuolin käytön takia.
Vakiotaksi (VPL)		Asiointi- ja virkistysmatkoille vakiotaksioikeus voidaan myöntää yksilöllisen tarpeen mukaan asiakkaalle, jos vakava sairaus tai vamma estää muun kuin tutun taksin käytön tai edellyttää tietynlaisen ajoneuvon käyttöä, esim. erittäin vakavat infektiosairaudet, vakavat mielenterveydelliset ongelmat, jolloin asiakas on vaaraksi itselleen tai muille muun kuin tutun kuljettajan mukana. Vakiotaksioikeus myönnetään, jos asiakkaan matkojen käyttö estyy ilman vakiotaksia. Työ- ja opiskelumatkoilla on vakiotaksioikeus.
Vanhusten ohjaus ja neuvonta	Seniorineuvonta ohjaa ja opastaa ikääntyneitä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukkaita ja heidän läheisiään. Yhteydenotot voi tehdä joko puhelimitse, sähköpostitse, kasvokkain neuvontapisteessä tai Maisan kautta. Asiakkaan voimavarojen ja arjen sujuvuuden tukeminen ovat neuvonnan lähtökohtana. Seniorineuvonnasta annetaan tietoa esimerkiksi seuraavista asioista: • omalla alueella toimivista kerhoista, järjestöistä ja liikuntapalveluista • Hyvinvointialueen ja kuntien palveluvalikoista: kotihoidosta, omaishoidontuesta, sosiaalityöstä, muistiseurannasta, asumiseen liittyvistä asioista, päivätoiminnasta, kuntoutuksesta sekä vapaaehtoisten palveluista • Yleistä neuvontaa arjen tueksi Vanhusten palveluita haetaan ottamalla yhteyttä Seniorineuvontaan, josta tarvittaessa varataan palvelutarpeen arviointikäynti. Seniorineuvontaan voi	Vanhusten ohjaus ja neuvonta on tarkoitettu kaikille, ei myöntämisen perusteita.

	olla yhteydessä myös ilmoittaakseen huolen läheisestä.	
Omaishoitoryhmä 1	Tähän hoitoryhmään kuuluvat henkilöt, jotka tarvitsevat päivittäin useita kertoja tai jatkuvasti hoivaa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissaan. Omaishoitaja on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai toistuvasti päivittäin. Päivittäistoiminnoista (pukeutumisessa, syömisessä, peseytymisessä) suoriutumisessa tarvittavan avun lisäksi he tarvitsevat saattaja, asiointi- ym. apua. Hoitaja voi olla työssä / osa- aika työssä. Hoitajan ei tarvitse asua samassa taloudessa hoidettavan kanssa. Hoitopalkkion suuruus on 423,61 euroa (2022) kuukaudessa. Määrä on omaishoidon tuesta annetun lain määrittämä alin hoitopalkkio.	Hyvinvointialue voi myöntää omaishoidon tukea, jos: 1. henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi tarvitsee kotioloissa hoitoa tai muuta huolenpitoa 2. hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla 3. hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia 4. omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää 5. hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva 6. tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista. Yksilöllisiä suuntavia perusteita: • Lähes jatkuva hoidon tarve • Rai ja tarvittaessa MMSE-arviointi: • ADLH > 1 ja IADL >8 (arjen perustoiminnot) tai CPS ≥ 2 ja MMSE ≤ 24/30 (päätöksentekokyky) tai DRS > 6 ja GDS >15/30 (masennus) hyvästä hoitotasapainosta huolimatta • Omaishoito korvaa säännöllistä kotihoidon palvelua (2–3 käyntiä/pv) tai yhteisöllistä asumista • Alle 16-vuotiaan hoitoisuusasteet: 16–30 (keskivaikkea haitta) • kehitysvammaisen hoitoisuusarvioinnin pisteet 16–25 (lievä haitta)

Omaishoitoryhmä 2	Hoitoryhmään kuuluvat henkilöt tarvitsevat sairauden tai vamman johdosta runsaasti hoitoa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa jatkuvasti kaikkina vuorokauden aikoina. Hoidettava ei voi asua yksin. Omaishoitaja on sidottu hoitoon yhtäjaksoisesti myös öisin. Omaishoitaja ei pääsääntöisesti voi olla säännöllisesti työssä. Tätä palkkiota voidaan maksaa omaishoitajalle, jos omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana tehtävän omaishoidon vuoksi lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa työtään tai päätoimista opiskelua esimerkiksi peruskoulutusta, ammattiin valmistavaa koulutusta tai päätoimista jatko-opiskelua. Siirtymävaihe voi olla esimerkiksi saattohoitotilanne tai henkilön toipuminen vakavasta onnettomuudesta. Siirtymävaiheen aikaisesta hoitopalkkiosta tehdään määräaikainen päätös. Siirtymävaiheen jälkeen arvioidaan omaishoidettavan hoitoryhmä uudelleen. Hoitopalkkion suuruus on 847,22 euroa (2022) kuukaudessa.	Yksilöllisiä suuntavia perusteita: • Ympäri vuorokautinen hoidon tarve • Rai ja MMSE-arviointi: • ADLH ≥ 3 ja IADL > 15 (arjen perustoiminnot) tai CPS ≥ 3 ja IADL > 10 tai MMSE $\leq 17/30$ hyvästä hoitotasapainosta huolimatta (päätöksentekokyky) tai MAPLE 4 tai 5 (palveluntarve) tai vaikeat hoitoon reagoimattomat psyykkiset, sosiaaliset tai turvallisuuteen liittyvät ongelmat kuten jatkuva harhaisuus, täysi aloitekyvyttömyys, oman hoidon laiminlyönti • Omaishoito korvaa mm. tehostettua palveluasumista • Alle 16-vuotiaan hoitoisuus pisteet 31–45 (vaikea haitta) • kehitysvammaisen hoitoisuusarvioinnin pisteet 26–35 (keskivaikea haitta)
Omaishoitoryhmä 3	Hoitoryhmään kuuluvat henkilöt tarvitsevat runsaasti vaativaa, laitoshoidon vastaavaa ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa. Hoitotyö edellyttää ympärivuorokautista työpanosta eikä hoidettava voi asua yksin. Hoitotyö on fyysisesti ja/tai psyykkisesti erityisen raskasta. Hoitoryhmässä päätökset tehdään moniammatillisessa työryhmässä ja palkkion myöntäminen edellyttää moniammatillisen työryhmän käsittelyä. Hoitopalkkion suuruus on 1553,20 euroa (2022) kuukaudessa.	Yksilöllisiä suuntavia perusteita: • Jatkuva ympärivuorokautinen vaativa, laitoshoidon tai sairaalatasoista hoitoa vastaava hoidon tarve • CPS ≥ 4 ja/tai ADLH ≥ 4 • MMSE 0–12 (vaikea muistisairaus) • Omaishoidon vaihtoehtona on vaativan ympärivuorokautisen hoivan tarve • Erityistilanteet, joissa esimerkiksi omainen ottaa pitkäaikaishoidossa olevan hoidettavan kotihoitoon ja omainen jää hoidon toteuttamisen vuoksi pois ansiotyöstä • Alle 16-vuotiaan hoitoisuus pisteet 31–45 (vaikea haitta) • kehitysvammaisen hoitoisuusarvioinnin pisteet 36–46 (vaikea haitta)
Osavuorokautinen perhehoito	Voidaan myöntää asiakkaan tarpeen mukaisesti kesto kuitenkin alle 12 tuntia. Osavuorokautista perhehoitoa voidaan toteuttaa joko päivä- tai yöaikaisena hoitona. Osavuorokautinen hoito voi tapahtua joko hoidettavan tai hoitajan kodissa.	Voidaan myöntää omaishoidon vapaapäivien toteuttamismuotona tai esimerkiksi silloin, kun asiakkaan palvelutarpeessa ilmenee tarve

		lyhytaikaiselle tuelle kotona asumisen tueksi.
Lyhytaikainen perhehoito	Lyhytaikainen perhehoito voi tarkoittaa joko säännönmukaisia hoitajaksoja tai yksittäistä, määräaikaista hoitajaksoa esim. toipilasaikana sairaalahoidon jälkeen ennen kotiutumista omaan kotiin. Lyhytaikainen perhehoito voi tapahtua joko hoidettavan tai hoitajan kodissa.	Voidaan myöntää omaishoidon vapaapäivien toteuttamismuotona tai lyhytaikaisen palveluasumisen/ ympärivuorokautisen palveluasumisen vaihtoehtona silloin, kun asiakkaalle suunnitellaan lyhytaikaista asumista.
Pitkäaikainen perhehoito (kestoltaan yli 30 vuorokautta)	Pitkäaikainen perhehoito takaa läsnäolon yöaikaan, mikä luo hoidettavalle turvallisuutta. Pitkäaikainen perhehoito voi olla jatkuvaa, toistaiseksi voimassa olevaa tai tilapäistä, määräjän kestävä perhehoitoa.	Voidaan myöntää yhteisöllisen asumisen tai ympärivuorokautisen palveluasumisen vaihtoehtona silloin, kun asiakkaalle suunnitellaan pitkäaikaista asumista.
Vanhusten pienimuotoiset asunnon muutostyöt	Pienimuotoisten asunnon muutostöiden turvin edistetään itsenäistä elämää omassa kodissa. Asiakas voi tarvittaessa hakea kotona asumisen tueksi pienehköjä, ensisijaisesti kotiutumista nopeuttavia asunnon muutostöitä (esim. kynnysten poisto, tukikahvojen asennukset tai muut vastaavat pienet korjaukset). Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti sairaalasta tai vastaavasta yksiköstä kotiutuville henkilöille	Henkilö, joka ei selviydy kotona tai ei pysty kotiutumaan sairaalasta tai muusta vastaavasta yksiköstä ilman asunnon pieniä muutostöitä, eikä hän pysty omatoimisesti tai läheisten avulla näitä muutoksia järjestämään.
Voimavaraistava sosiaalinen kuntoutus Kevyt tuki, "Etsivä työ"	Ennakoiva tuki, jonka avulla voimavaraistetaan asiakasta. Vierellä kulkemisen jakso 1–6 kk, jolloin tuetaan ihmistä löytämään voimaantumispotentiaalinsa ja ratkaisemaan arjen hallinnan haasteita. Asiakasta tavataan säännöllisesti yhdessä sovitulla tavalla vähintään joka toinen viikko. Tapaamiskertojen pituus vaihtelee 1–2 tuntiin. Tavoitteet ja työmenetelmät valitaan palvelusuunnitelman perusteella.	Sosiaalinen kuntoutus on tarkoitettu henkilöille, joilla on vaikeuksia arjen hallinnassa ja itsenäisessä hyvinvoinnin ylläpitämisessä mm. elämäntilanteessa tapahtuneen muutoksen, mielenterveyden haurauden tai itseään tuhoavan elämäntavan vuoksi. Asiakkaalla on vaikeuksia itsenäisessä hyvinvoinnin ylläpitämisessä elämäntilanteessa tapahtuneen muutoksen, mielenterveyden haurauden tai itseään tuhoavan elämäntavan vuoksi. Asiakkaalla ei ole lähiverkostoa, joka voisi tukea häntä arjessa selviytymisessä. Asiakkaalla on riski asioiden hoitamatta jäämisestä ja elämän mielekkyyden kadottamisesta.

		Asiakkaalla on toiminnallista ja kognitiivista osaamista osallistua prosessimaisesti etenevään vuorovaikutussuhteeseen sosiaalisen kuntoutuksen työntekijän kanssa.
Sosiaalinen kuntoutus Perustason tuki	Tuki, jonka aikana ratkaistaan syntyneitä haasteita ja etsitään voimavaroja itsenäiseen elämään. Vierellä kulkemisen jakso 1–6 kk, jolloin tuetaan ihmistä löytämään voimaantumispotentiaalinsa ja ratkaisemaan arjen hallinnan haasteita. Asiakasta tavataan säännöllisesti yhdessä sovitulla tavalla vähintään kaksi kertaa viikossa. Tapaamiskertojen pituus vaihtelee 1–2 tuntiin. Tavoitteet ja työmenetelmät valitaan palvelusuunnitelman perusteella.	Asiakkaan elämänhallinnan vaikeudet ovat pitkittyneet ja johtaneet asioiden hoitamattomuuteen. Asiakkaalla on vakavia haasteita arjen hallinnassa. Asiakas on eristäytynyt ja lamaantunut.
Erytistason sosiaalinen kuntoutus	Tuki, jonka aikana vakautetaan kriisiytynyt tilanne ja etsitään ratkaisuja tulevaisuuden haasteista selviytymiseen. Vierellä kulkemisen jakso on tiivis ja tapaamisia on päivittäin. Tavoitteet ja työmenetelmät valitaan palvelusuunnitelman perusteella.	Asiakkaan tilanne on kriisiytynyt ja arjen asiat ovat jääneet hoitamatta. Asiakkaalla on vakavia haasteita arjen hallinnassa. Asiakas on eristäytynyt ja lamaantunut.
Vanhusten sosiaalityö	Vanhusten sosiaalityön tarkoituksena on tukea erilaisissa elämäntilanteissa olevia erityistä tukea tarvitsevia ikääntyneitä. Sosiaalityö on asiakkaan elämänhallintaa ja itsemääräämisoikeutta tukevaa työtä. Asiakkaan tilanne ja tulevaisuuden toiveet kartoitetaan yhdessä asiakkaan kanssa ja kartoituksen perusteella tehdään tarvittaessa yhteinen suunnitelma. Vanhusten sosiaalityöstä asiakas saa ohjausta ja neuvontaa arjen tukemiseksi. Sosiaalityöllä tarkoitetaan sosiaalihuoltolain mukaan asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja hänen läheistensä tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus, sovitetaan se yhteen muiden toimijoiden tarjoaman tuen kanssa sekä ohjataan ja seurataan sen toteutumista ja vaikuttavuutta. Sosiaalityö on sosiaalihuoltolain mukaan luonteeltaan muutosta tukevaa työtä, jonka tavoitteena on yhdessä yksilön ja hänen läheisensä kanssa lieventää elämäntilanteen vaikeuksia,	Vanhusten sosiaalityö on tarkoitettu hyvinvointialueella asuville erityistä tukea tarvitseville ikääntyneille tarpeen mukaisesti. Asiakkaan kotona asumisen haasteet liittyvät taloudellisiin tai sosiaalisiin ongelmiin. Tarkoitettu 65 v täyttäneelle erityisen tuen tarpeessa olevalle henkilölle, joka tarvitsee sosiaalityön asiantuntijuutta ja apua taloudelliseen, asumiseen, kaltoinkohteluun tai muihin kriisitilanteisiin liittyvissä asioissa, lisäksi esim. lentokentälle tulevat sosiaalityön apua tarvitsevat. Asiakkaan kotona asumisen haasteet liittyvät taloudellisiin tai sosiaalisiin ongelmiin. Asunnoton tai asunnottomuusuhan alla oleva asiakas, jolla toimintakyvyn heikentyminen, päihde, mielenterveys ja syrjäytymisen ongelmia. Ennaltaehkäisevän toimeentulotuen

	vahvistaa yksilöiden ja läheisten omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta.	tarpeessa oleva henkilö (ensisijaisesti KELAn toimeentulotuki tai täydentävä toimeentulotuki).
Tuettu asuminen Sisältää asumisen yksikössä ja sinne tarvittavan tuen	Henkilö tarvitsee soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Asumista tuetaan sosiaaliohjauksella tai muilla sosiaalipalveluilla. Asumiseen voi sisältyä arviointia ja tukea tavoitteena itsenäisempään asumiseen siirtyminen.	Henkilö ei selviydy itsenäisessä nykyisessä asumisessa runsaankaan avun turvin. Psyykkiset tai/ja sosiaaliset ongelmat (esim. vaikeat mielenterveys- ja /tai päihdeongelmat) ja näihin liittyvät erityistarpeet. RAI: arvioinnissa on nähtävissä itsestä huolehtimisen haasteet IADL ja/tai ADLH ja CPS toiminnoissa. Tarve viettää ns. oman näköistä elämää.
Tilapäinen kriisiasuminen Kriisiluonteista lyhytaikaista asumista	Henkilö tarvitsee soveltuvan asunnon ja tukea asumisessa /itsestään huolehtimisessa. Asuminen on lyhytaikaista, tehdään välittömästi suunnitelma jatkoasumisesta. Henkilöllä ei ole ympärivuorokautisen hoidon/huolenpidon tarvetta. Tavoitteena pysyvän asunusratkaisun löytyminen viipymättä.	Henkilö tarvitsee lyhytaikaista, kiireellistä apua. Kriisitilanne johtanut asunnon menetykseen, eikä henkilöllä ole paikkaa, minne mennä eikä hän pysty asumistaan itse tai toisen henkilön tukemana järjestämään. Henkilöä ei voida ohjata Koisonrantaan.
Yhteisöllinen asuminen	Ei selviä kotona runsaan kotiin vietävän palvelun turvin, turvattomuus, yhteisöllisen tuen tarve. Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat hoitoa ja huolenpitoa sekä soveltuvan asunnon. Palveluasuminen on tarkoitettu ikäihmisille, jotka eivät pärjää kotonaan runsaan kotiin vietävän palvelun turvin. Taloissa asuu eri ikäisiä vammaisia ja pitkäaikaissairaita, joiden toimintakyky edellyttää palvelutalossa asumista. Tavoitteena on mahdollistaa asukkaille turvallinen ja laadukas elämä toimintakyvyn rajoituksista huolimatta. Asiakkaille on mahdollista turvata yöaikaiset palvelut yksilöllisen tarpeen mukaisesti	RAI: ADL-H≥2 ja/tai DRS>6 tai GDS>15/30 ja/tai asiakkaalla on turvattomuuteen ja/tai pitkäaikaiseen mielenterveys- tai päihde- ongelmaan liittyviä erityistarpeita palveluasumiseen hyvästä hoitotasapainosta huolimatta. Sijoitettaessa ei keskivaikeaa dementiaa: CPS≤2 tai MMSE≥18/30. Muistihäiriö ja masennus tulee olla hyvässä hoitotasapainossa.

Veteraanipalvelut	Sotaveteraaneille järjestetään kuntoutusta ja erilaisia palveluja, joilla voidaan tukea toimintakykyä ja kotona asumista. Kuntoutus voi tapahtua avo-, laitos- tai päivä kuntoutuksena kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Kotona asumista tukevat palvelut perustuvat palvelutarpeen kartoitukseen. Kotona asumista tukevia palveluita ovat esimerkiksi kotipalvelut ja kotihoito, siivouspalvelu, pyykkipalvelu, kuljetuspalvelu, asiointiapu, turvapuhelin, ateriapalvelut ja omaishoidon tuki.	Rintamaveteraanien ja sotainvalidien kotona asumista tukevat palvelut ovat samat, mutta perustuvat eri lakeihin. Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut perustuvat lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta (54/2019) sekä asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988). Sotainvalidien palvelut perustuvat sotilasvammalakiin.